

University of Tehran Press

The Effectiveness of Group Dialectical Behavior Therapy on Tolerance of Ambiguity, Childhood Trauma, and External Shame in Women with Trichotillomania Disorder

Farzin Bagheri Sheykhangafshe^{1*}, Vahid Savabi Niri², Saba Azizrousta², Faranak Saeedi Moghadam³, Ali Fathi-Ashtiani⁴

1. Department of Psychology, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran Iran.
2. Department of Department of Clinical Psychology, Faculty of Humanities, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran.
3. Department of General Psychology, Faculty of Humanities, Payame Noor University, Zarrinshahr Branch, Zarrinshahr, Iran.
4. Behavioral Sciences Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

*Corresponding Author: Ph.D. Candidate, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran. Email: farzinbagheri@modares.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article History:

Received: 05 Sep 2024

Revised: 12 Nov 2024

Accepted: 18 Nov 2024

Published: 20 Jan 2025

Keywords:

Ambiguity Tolerance, Childhood Trauma, Dialectical Behavior Therapy (DBT), External Shame, Trichotillomania.

ABSTRACT

The present study aimed to determine the effectiveness of group Dialectical Behavior Therapy (DBT) on ambiguity tolerance, childhood trauma, and external shame in women with trichotillomania. The research method followed a quasi-experimental pretest-posttest design with a control group. The study population consisted of women with trichotillomania in Tehran in 2024. Based on inclusion criteria, 34 women were randomly assigned to experimental and control groups. The groups were assessed using the Massachusetts General Hospital Hair Pulling Scale (MGH), the Multiple Stimulus Types Ambiguity Tolerance Scale (MSTAT-I), the Childhood Trauma Questionnaire (CTQ), and the External Shame Scale (ESS). After 8 sessions of 90-minute group DBT sessions for the experimental group, participants completed the research questionnaires again. Data were analyzed using multivariate covariance analysis (MANCOVA) with SPSS-27. The results indicated that DBT significantly increased ambiguity tolerance and reduced physical abuse, emotional abuse, physical neglect, emotional neglect, sexual abuse, and external shame in women with trichotillomania ($P<0.01$). By teaching skills in emotional regulation, distress tolerance, and mindfulness, Dialectical Behavior Therapy helps individuals manage negative emotions without resorting to compulsive behaviors like hair-pulling, enabling them to achieve greater control over their actions.

Cite this article: Bagheri Sheykhangafshe, F., Savabi Niri, V., Azizrousta, S., Saeedi Moghadam, F., & Fathi-Ashtiani, A. (2024). The Effectiveness of Group Dialectical Behavior Therapy on Tolerance of Ambiguity, Childhood Trauma, and External Shame in Women with Trichotillomania Disorder, *Journal of Applied Psychological Research*, (Accepted Manuscript). 1-23. doi: [10.22059/japr.2025.381624.644998](https://doi.org/10.22059/japr.2025.381624.644998)

Publisher: University of Tehran Press

DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2025.381624.644998>

© The Author(s).

اثربخشی رفتار درمانی دیالکتیکی گروهی بر تحمل ابهام، ترومای دوران کودکی و شرم بیرونی زنان مبتلا به اختلال وسوسات موکنی

فرزین باقری شیخانگفشه^{۱*}، وحید صوابی نیری^۲، صبا عزیز رosta^۲، فرانک سعیدی مقدم^۳، علی فتحی آشتیانی^۴

۱. گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.
۲. گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده علوم انسانی، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران.
۳. گروه روان‌شناسی عمومی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه پیام نور، واحد زرین شهر، زرین شهر، ایران.
۴. گروه روان‌شناسی بالینی، مرکز تحقیقات علوم رفتاری، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران.

* نویسنده مسئول: دکتری روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. رایانمه: farzinbagheri@modares.ac.ir

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:
پژوهشی

تاریخ های مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۶/۱۵

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۸/۲۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۲۸

تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۳/۱۱/۰۱

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی رفتار درمانی دیالکتیکی گروهی بر تحمل ابهام، ترومای دوران کودکی و شرم بیرونی زنان مبتلا به اختلال وسوسات موکنی انجام شد. روش پژوهش نیمه تجربی از نوع پیش‌آزمون-پس آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری این پژوهش زنان مبتلا به وسوسات موکنی تهران در سال ۱۴۰۳ بودند. با توجه به ملاک‌های ورود به پژوهش^{۳۴} زن به صورت تصادفی در گروه آزمایش و گواه جایدهی شدند. گروه‌ها با پرسشنامه‌های کندن مو بیمارستان ماساچوست (MGH)، تحمل ابهام (MSTAT-I)، ترومای دوران کودکی (CTQ) و شرم بیرونی (ESS) مورد سنجش قرار گرفتند. پس از ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای رفتار درمانی دیالکتیکی گروهی (DBT) برای گروه آزمایش، مجدد شرکت کنندگان به پرسشنامه پژوهش پاسخ دادند. داده‌ها با آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیره توسط SPSS-27 تحلیل شدند. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که رفتار درمانی دیالکتیکی به طور معناداری باعث افزایش تحمل ابهام، و کاهش آزار جسم، آزار عاطفی، بی‌توجهی فیزیکی، غفلت عاطفی، سوء استفاده جنسی و شرم بیرونی در زنان مبتلا به اختلال وسوسات موکنی شده است ($P < 0.01$). رفتار درمانی دیالکتیکی با آموزش مهارت‌های

کلیدواژه‌ها:

اختلال وسوسات موکنی، تحمل ابهام، ترومای دوران کودکی، شرم بیرونی، رفتار درمانی دیالکتیکی، تنظیم هیجان، تحمل پریشانی و ذهن‌آگاهی، به افراد کمک می‌کند احساسات منفی را بدون نیاز به رفتارهای وسوسی مانند موکنی مدیریت کنند و کنترل بیشتری بر رفتارهای خود داشته باشند.

استناد: باقری شیخانگفشه، ف، صوابی نیری، و، عزیز رosta، ص، سعیدی مقدم، ف، و فتحی آشتیانی، ع. (۱۴۰۳). اثربخشی رفتار درمانی دیالکتیکی گروهی بر تحمل ابهام، ترومای دوران کودکی و شرم بیرونی زنان مبتلا به اختلال وسوسات موکنی. فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روانشناسی، (پنجم شده)، ۱-۲۳. doi: [10.22059/japr.2025.381624.644998](https://doi.org/10.22059/japr.2025.381624.644998)

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران

© نویسنده‌گان.

DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2025.381624.644998>

۱. مقدمه

اختلال وسوس فکری-اجباری^۱ یکی از اختلالات اضطرابی است که با افکار مزاحم و تکراری (وسوسات‌های فکری) و انجام رفتارهای اجباری و تکراری (اعمال اجباری) مشخص می‌شود. افراد مبتلا به وسوس اغلب درگیر الگوهای فکری و عملی می‌شوند که به نظر خودشان غیرمنطقی است، اما توانایی کنترل آن را ندارند ([فیلیپس و همکاران^۲](#)). در میان رفتارهای اجباری، موکنی یا تریکوتیلومانیا^۳ به عنوان یکی از شایع‌ترین زیرشاخه‌های رفتارهای مرتبط با وسوس شناخته می‌شود ([انجمان روانپژوهشی آمریکا^۴](#)). وسوس موکنی، یک اختلال روان‌شناختی است که با کشیدن مکرر موهای بدن، به ویژه موهای سر، ابروها و مژه‌ها مشخص می‌شود ([راس و همکاران^۵](#)). این رفتار منجر به از دست دادن مو، نازک شدن، یا طاسی در نواحی خاص می‌شود و می‌تواند تأثیرات روانی و اجتماعی قابل توجهی بر فرد بگذارد ([ولتون و همکاران^۶](#)). مانند وسوس، اختلال موکنی شامل رفتارهای تکراری و مقاومت‌ناپذیر است. در وسوس این رفتارها اغلب به منظور کاهش اضطراب انحام می‌شوند، در حالی که در موکنی، کشیدن مو می‌تواند به احساس آرامش یا تسکین موقت منجر شود. هر دو اختلال شامل یک چرخه وسوس و اجبار است، جایی که فرد ابتدا احساس تنفس یا اضطراب می‌کند و سپس با انجام یک عمل (مثل کشیدن مو) به کاهش موقت این تنفس می‌پردازد ([انجمان روانپژوهشی آمریکا، ۲۰۲۲](#)).

برخلاف بسیاری از رفتارهای اجباری در وسوس که به واسطه افکار تکرارشونده هدایت می‌شوند، کشیدن مو در اختلال موکنی همیشه با افکار وسوسی همراه نیست؛ این رفتار می‌تواند خودکار و بدون آگاهی کامل از جانب فرد رخ دهد ([هافتون و همکاران^۷](#)). بر اساس مطالعات انجام شده اختلال موکنی در زنان شیوع بالاتری دارد اما به مرور زمان در مردان نیز زیاد گزارش شده است ([استوراسون و همکاران^۸](#)). در این زمینه، [تامسون و همکاران^۹](#) در پژوهشی فراتحلیل با بررسی ۳۰ مطالعه شیوع ۱/۱۴ درصدی را برای اختلال موکنی گزارش کردند که در زنان کمی بیشتر بود. یافته‌های پژوهشی [گرت، دوگرتی و چمبرلین^{۱۰}](#) (۲۰۲۰) حاکی از شیوع ۱/۷ درصدی موکنی در بین هزار نفر از بزرگسالان آمریکایی داشت. میانگین سن شروع موکنی ۱۷/۷ سال بود و ۸۰ درصد از این افراد از یک اختلال روانی (وسوس، اضطراب، افسردگی، بیشفعالی و ترومما) رنج می‌برند.

تحمل ابهام^{۱۱}، یا توانایی فرد در مواجهه با شرایط نامطمئن و ناشناخته بدون تجربه اضطراب شدید، یکی از چالش‌های اساسی در بسیاری از اختلالات وسوسی است. در افراد مبتلا به موکنی، تحمل پایین ابهام می‌تواند عامل اصلی در بروز و ادامه رفتارهای اجباری باشد ([پاسکوال-ورا و همکاران^{۱۲}](#)). زنان با تحمل ابهام پایین تمایل دارند که عدم قطعیت و موقعیت‌های مبهم را به عنوان تهدیدهای جدی تجربه کنند و در نتیجه، رفتارهایی را از خود نشان دهند که هدف آن کاهش این احساسات ناخوشایند است ([هیلمن و همکاران^{۱۳}](#)). بیماران مبتلا به وسوس موکنی اغلب تحمل کمی نسبت به ابهام و عدم قطعیت دارند ([نیسیرایو، سیمو و سیموس^{۱۴}](#)). این افراد ممکن است کشیدن مو را به عنوان راهی برای کاهش اضطراب یا تنفس ناشی از

1. Obsessive-Compulsive Disorder
2. Phillips et al
3. Trichotillomania
4. American Psychiatric Association
5. Roos et al
6. Wilton et al
7. Houghton et al
8. Snorrason et al
9. Thomson et al
10. Grant, Dougherty & Chamberlain
11. Ambiguity Tolerance
12. Pascual-Vera et al
13. Hillman et al
14. Nisyraiou, Simou & Simos

موقعیت‌های مبهم و غیرقابل پیش‌بینی انجام دهنده. این رفتار، هرچند موقتاً موجب آرامش می‌شود، در بلندمدت می‌تواند به چرخه‌ای از اضطراب و کشیدن مداوم موها منجر شود (ویلیامز و لوینسون، ۲۰۲۱).

در بیماران با تحمل ابهام پایین، ترس از ناشناخته‌ها می‌تواند باعث افزایش نیاز به کنترل و قطعیت شود. در وسوسات موكنی، این نیاز ممکن است به شکل رفتارهای تکراری مانند کشیدن مو ظاهر شود. این رفتارها، به رغم اینکه ممکن است ریشه در تلاش برای مقابله با احساسات ناخوشایند داشته باشند، اغلب به افزایش سطح کلی اضطراب و کاهش تحمل ابهام منجر می‌شوند (گری، اسویلر و بوگ، ۲۰۲۴). مطالعات نشان داده‌اند که تحمل ابهام پایین یکی از پیش‌بینی‌کننده‌های قوی برای رفتارهای اجباری است. در تحقیقات مربوط به وسوسات موكنی، مشخص شده که افراد با تحمل ابهام پایین‌تر به احتمال بیشتری به این رفتار دچار می‌شوند (پینچیوتی، ریمان و آبراموویتز، ۲۰۲۱). در این راستا، نتایج پژوهش‌های ویتون و وارد (۲۰۲۰) حاکی از ارتباط معنادار میان اختلالات وسوسی و عدم تحمل ابهام در بیماران دارد. یافته‌های مطالعه ناولز و اولاتونجی (۲۰۲۳) نیز مشخص کرد عدم تحمل ابهام موجب ایجاد، تشدید و باقی ماندن نشانگان اختلال وسوسات در بیماران می‌شود.

تجربیات آسیب‌زا و استرس‌زا دوران کودکی به شدت بر سلامت روانی و توانایی تنظیم احساسات فرد در سال‌های بعدی زندگی اثر می‌گذارند. بسیاری از افراد که این نوع ترومای‌ها را تجربه کرده‌اند، به رفتارهای اجباری مانند موكنی روی می‌آورند تا با استرس و اضطراب ناشی از این تجربیات مقابله کنند (دستری و همکاران، ۲۰۲۱). ترومای دوران کودکی^۷ شامل آزار جسمی^۸، آزار عاطفی^۹، بی‌توجهی فیزیکی^{۱۰}، غفلت عاطفی^{۱۱} و سوء استفاده جنسی^{۱۲} است که اثرات عمیقی بر روان فرد می‌گذارد (پیراس و اسپالتا، ۲۰۲۰). آزار جسمی و عاطفی می‌تواند باعث ایجاد اضطراب شدید، کاهش عزت نفس و افزایش رفتارهای خودآسیب‌رسان مانند موكنی شود. بی‌توجهی فیزیکی و غفلت عاطفی منجر به احساس ناامنی، تنها‌بی و بی‌ارزشی شده و فرد ممکن است برای تسکین این احساسات به رفتارهایی مانند موكنی روی آورد (گورگولو، ۲۰۲۰). سوء استفاده جنسی نیز با تأثیرات شدید روانی، می‌تواند به اضطراب و رفتارهای وسوسی-اجباری مثل موكنی منجر شود، زیرا این رفتار موقتی اضطراب فرد را کاهش داده و حس کنترل ایجاد می‌کند (گرنت و همکاران، ۲۰۲۴).

بسیاری از افراد با سابقه ترومای دوران کودکی، احساس شرم و خودپنداش منفی دارند. این احساسات می‌توانند تمایل به خودآسیب‌زنی یا رفتارهای خودتخیری مانند کشیدن مو را تشدید کنند، زیرا فرد ممکن است از این طریق به دنبال مجازات خود یا کاهش احساسات منفی مرتبط با ترومای گذشته باشد (کروی و همکاران، ۲۰۲۳). بررسی‌های انجام شده مشخص کرده‌اند که ترومای دوران کودکی می‌تواند به طور قابل توجهی خطر ابتلا به اختلالات مرتبط با وسوسات، از جمله وسوسات موكنی، را افزایش دهد. این پژوهش‌ها بیانگر این هستند که تجربه ترومای دوران کودکی به طور مستقیم با افزایش رفتارهای اجباری و تکراری در زندگی بزرگسالی مرتبط است (آیتاق و همکاران، ۲۰۱۹). در این زمینه، هافتون و همکاران (۲۰۱۶) دریافتند

1. Williams & Levinson
2. Gray, Sweller & Boag
3. Pinciotti, Riemann & Abramowitz
4. Wheaton & Ward
5. Knowles & Olatunji
6. Destree et al
7. Childhood Trauma
8. Physical Abuse
9. Emotional Abuse
10. Physical Neglect
11. Emotional Neglect
12. Sexual Abuse
13. Piras & Spalletta
14. Gorgulu
15. Crowe
16. Aytac et al

بیمارانی که در دوران کودکی خود حادث آسیب‌زا و تروماتیک تجربه کرده بودند از شدت وسوس مونکنی بیشتری رنج می‌برند. نتایج پژوهش [اوزبین و همکاران^۱](#) (۲۰۱۵) نیز نشان داد بیماران دارای وسوس مونکنی و پوست کنی در مقایسه با گروه سالم نمرات بالایی را در ترمومتری دوران کودکی و اختلال استرس پس از ضربه گزارش کردند.

یکی از ابعاد مهم در تجربه افراد مبتلا به مونکنی، شرم بیرونی^۲ است ([مک کی، ۳، ۲۰۲۳](#)). مونکنی که به صورت اجباری و مکرر اتفاق می‌افتد، اغلب تغییراتی ظاهری (مانند طاسی، نازک شدن مو، یا آسیب‌های پوستی) ایجاد می‌کند که ممکن است فرد را در معرض نگاه‌ها و قضاوت‌های منفی از سوی دیگران قرار دهد. این مواجهه با قضاوت دیگران، احساس شرم بیرونی را تقویت کرده و می‌تواند عاملی برای افزایش اضطراب و انزواج اجتماعی شود ([نوبل و همکاران، ۴، ۲۰۱۷](#)). شرم بیرونی به احساس شرم و خجالتی اشاره دارد که فرد در نتیجه ارزیابی‌ها، انتقادات یا قضاوت‌های دیگران تجربه می‌کند ([آورا، دیانا-میرلا و میو، ۵، ۲۰۲۰](#)). شرم بیرونی می‌تواند باعث شود که دختران مبتلا به وسوس مونکنی بیش از حد نسبت به ظاهر خود حساس شوند ([اوینگاردن و رنشاو، ۶، ۲۰۱۵](#)). این حساسیت می‌تواند به اضطراب اجتماعی منجر شود، زیرا فرد نگران است که دیگران به طور منفی او را قضاوت کنند. نگرانی‌های موجود اغلب باعث انزوا و اجتناب از موقعیت‌های اجتماعی می‌شود، که خود می‌تواند به افزایش استرس و تشدید رفتارهای اجباری مانند کشیدن مو بیانجامد ([هوازن و همکاران، ۷، ۲۰۲۱](#)).

پژوهش‌ها اتفاق نظر دارند که شرم بیرونی می‌تواند به طور قابل توجهی با شدت اختلال وسوس مونکنی مرتبط باشد. افرادی که شرم بیرونی بیشتری را تجربه می‌کنند، معمولاً علائم شدیدتری از اختلال را نشان می‌دهند و پاسخ‌دهی کمتری به درمان‌های استاندارد دارند. این یافته‌ها اهمیت پرداختن به شرم بیرونی در مداخلات درمانی را برجسته می‌کند ([سیزن‌تاگوتایی، نچیتا و میو، ۸، ۲۰۲۰](#)). در این زمینه، نتایج مطالعه [فراتحلیل لاوینگ و همکاران^۹](#) (۲۰۲۳) مشخص کرد بیماران مبتلا به وسوس از شرم درونی و بیرونی بالایی رنج می‌برند که موجب تشدید علائم و افکار وسوسی در آنها می‌شود. [بوتسی و همکاران^{۱۰}](#) نیز دریافتند هیجان و عواطف نقش بسزایی در ایجاد وسوس مونکنی ایفا می‌کند و بیماران پس از انجام اعمال وسوسی غم، اندوه و شرم قابل توجهی را گزارش می‌کنند.

اگرچه روش‌های درمانی مختلفی برای وسوس مونکنی وجود دارد، اما بسیاری از بیماران همچنان در یافتن راه حل‌های درمانی کارآمد که به بهبود پایدار منجر شود، دچار مشکل هستند. رفتاردرمانی دیالکتیکی^{۱۱} یک رویکرد درمانی جامع و مبتنی بر شواهد است که در ابتدا برای درمان اختلال شخصیت مرزی توسعه یافت، اما به دلیل مؤثر بودن آن در بهبود مشکلات مربوط به تنظیم هیجانات، به کار بردن آن در اختلالات دیگری مانند وسوس نیز گسترش یافته است ([بودینت و همکاران^{۱۲، ۱۳}، ۲۰۲۱](#)). رفتاردرمانی دیالکتیکی با تأکید بر ترکیب پذیرش و تغییر، به افراد کمک می‌کند تا مهارت‌هایی برای مدیریت هیجانات، تحمل پریشانی و بهبود روابط بین فردی کسب کنند ([شمسودین و کانتکانتی^{۱۴}، ۲۰۲۳](#)). رفتاردرمانی دیالکتیکی از تکنیک‌های خاصی برای کمک به افراد در شناسایی، پذیرش، و تنظیم هیجانات منفی استفاده می‌کند. این تکنیک‌ها می‌توانند به کاهش نیاز به رفتارهای اجباری

-
1. Özten et al
 2. External Shame
 3. Mackay
 4. Noble et al
 5. Aurora, Diana-Mirela & Miu
 6. Weingarden & Renshaw
 7. Houazene et al
 8. Szentágotai-Tátar, Nechita & Miu
 9. Laving et al
 10. Bottesi et al
 11. Dialectical Behavior Therapy
 12. Baudinet et al
 13. Shamsudeen & Kannekanti

برای تسکین هیجانی کمک کنند ([کیوتون و همکاران^۱](#)، [۲۰۱۰](#)): یکی از مولفه‌های کلیدی رفتاردرمانی دیالکتیکی آموزش مهارت‌های تحمل پریشانی است. این مهارت‌ها به افراد می‌آموزند که چگونه در لحظات سخت و اضطراب‌زا بدون توصل به رفتارهای ناسازگار مانند کشیدن مو، با موقعیت‌ها کنار بیایند. این تکنیک‌ها شامل استراتژی‌های مختلفی مانند تکنیک‌های نفس‌کشی، تمرکز ذهن، و پذیرش وضعیت موجود بدون قضاوت است ([شاره^۲](#)، [۲۰۱۸](#)). تمرکز ذهن یکی از مولفه‌های اصلی رفتاردرمانی دیالکتیکی است که به بیماران کمک می‌کند تا به شیوه‌ای غیر قضاوتی و با آگاهی کامل از احساسات، افکار، و رفتارهای خود برخورد کنند ([مک‌هاف و گلد^۳](#)، [۲۰۲۴](#)). در اختلال وسوسات موكنی، تمرکز ذهن می‌تواند به افراد کمک کند تا آگاهی بیشتری از رفتارهای خودآسیب‌زننده داشته باشند و به تدریج بتوانند این رفتارها را تحت کنترل درآورند ([سابرا و همکاران^۴](#)، [۲۰۲۴](#)).

بسیاری از زنان با اختلال وسوسات موكنی به دلیل شرم بیرونی و ترس از قضاوت دیگران، در روابط بین‌فردي خود دچار مشکل می‌شوند. رفتاردرمانی دیالکتیکی با آموزش مهارت‌های بهبود روابط بین‌فردي و ارتباط مؤثر، به افراد کمک می‌کند تا اعتماد به نفس و خودبنداره بهتری داشته باشند و از انزواهی اجتماعی که می‌تواند به تشدید علائم منجر شود، جلوگیری کنند ([فرهات و همکاران^۵](#)، [۲۰۲۰](#)). رفتاردرمانی دیالکتیکی به طور خاص بر روی کاهش رفتارهای اجباری تمرکز دارد. با ترکیب استراتژی‌های پذیرش و تغییر، رفتاردرمانی دیالکتیکی به افراد می‌آموزد که چگونه رفتارهای اجباری خود را به تدریج کاهش دهند و راههای سالم‌تری برای مقابله با استرس و ابهام پیدا کنند ([بنت و رایزنار^۶](#)، [۲۰۲۴](#)). مطالعات نشان داده‌اند که رفتاردرمانی دیالکتیکی می‌تواند در کاهش رفتارهای اجباری، بهبود تحمل ابهام، و کاهش احساس شرم در افراد مبتلا به اختلال وسوسات موكنی مؤثر باشد ([کاپل و همکاران^۷](#)، [۲۰۲۴](#)). پژوهش‌ها حاکی از آن هستند که رفتاردرمانی دیالکتیکی نه تنها در کاهش شدت علائم مؤثر است، بلکه به بهبود کلی کیفیت زندگی و روابط اجتماعی بیماران نیز کمک می‌کند ([فرانزیو، مورفی و فلسنر^۸](#)، [۲۰۱۷](#)).

رفتاردرمانی دیالکتیکی با ارائه یک چارچوب ساختاریافته و مؤثر، ابزارهایی را فراهم می‌آورد که می‌تواند به افراد مبتلا به وسوسات موكنی کمک کند تا با چالش‌های روان‌شناختی خود مقابله کنند و بهبود یابند ([جونز، کیوتون و گرینبرگ^۹](#)، [۲۰۱۸](#)).

در رابطه با اثربخشی رفتاردرمانی دیالکتیکی بر کاهش علائم اختلال وسوسات موكنی مطالعات مختلفی انجام شده است که حاکی از اثربخش بودن این درمان دارند ([سابرا و همکاران^{۱۰}](#)، [۲۰۲۴](#)). در این زمینه، [شمسودین و کانکاتنی^{۱۱}](#) در پژوهشی دریافتند رفتاردرمانی دیالکتیکی به صورت معناداری موجب کاهش علائم و شدت وسوسات موكنی در بیماران می‌شود. [کاپل و همکاران^{۱۲}](#) در پژوهشی مروری مداخلات روان‌شناختی مؤثر در کاهش و بهبود علائم بیماران مبتلا به اختلال موكنی را مورد بررسی قرار دادند. نتایج به دست آمده نشان داد درمان‌های شناختی رفتاری، پذیرش و تعهد، وارونه‌سازی عادت و رفتاردرمانی دیالکتیکی از جمله موثرترین روش‌های درمانی برای اختلال وسوسات موكنی هستند. یافته‌های مطالعه [کیوتون و همکاران^{۱۰}](#)، [۲۰۱۱](#)، [۲۰۱۲](#) نیز مشخص کرد رفتاردرمانی دیالکتیکی به صورت معناداری موجب کاهش شدت و تعداد دفعات کشیدن مو در بیماران گردید، هیجان و احساسات بیماران تنظیم شد و بهتر می‌توانستند با اطرافیان خود ارتباط برقرار نمایند. همچنین پیگیری‌های ۳ الی ۶ ماهه حاکی از اثربخشی ماندگار و طولانی رفتاردرمانی دیالکتیکی داشت.

-
1. Keuthen et al
 2. Shareh
 3. McHugh & Gold
 4. Sabra et al
 5. Farhat et al
 6. Bennett & Ryznar
 7. Capel et al
 8. Francazio, Murphy & Flessner
 9. Jones, Keuthen & Greenberg

اختلال وسوس ممکنی اغلب با مشکلاتی مانند افسردگی، اضطراب، استرس همراه است. این اختلال می‌تواند به انزوای اجتماعی و اختلال در عملکردهای شغلی و تحصیلی بسیاری از بیماران منجر شود. بنابراین، یافتن روش‌های درمانی مؤثر می‌تواند به کاهش بار روانی و اجتماعی ناشی از این اختلال کمک کرده و زنان مبتلا به وسوس ممکنی را به زندگی فعال تر و رضایت‌بخش تر بازگرداند. با توجه به شیوع نسبی اختلال وسوس ممکنی و تاثیرات منفی آن بر خانواده و جامعه، درمان مؤثر این اختلال می‌تواند به بهبود سلامت روانی جامعه به طور کلی کمک کند. ارتقاء درمان‌های موجود و معرفی روش‌های جدید می‌تواند به بهبود رضایت فردی و اجتماعی افراد مبتلا و کاهش هزینه‌های روان‌شناختی و درمانی مرتبط با این اختلال بیانجامد.

در همین راستا، پژوهش حاضر با هدف بررسی این سوالات انجام شد:

- آیا رفتاردرمانی دیالکتیکی گروهی بر تحمل ابهام زنان مبتلا به اختلال وسوس ممکنی مؤثر است؟
- آیا رفتاردرمانی دیالکتیکی گروهی بر ترمومای دوران کودکی زنان مبتلا به اختلال وسوس ممکنی مؤثر است؟
- آیا رفتاردرمانی دیالکتیکی گروهی بر شرم بیرونی زنان مبتلا به اختلال وسوس ممکنی مؤثر است؟

۲. روش

۲-۱. جامعه، نمونه و روش اجرا

طرح پژوهش حاضر، نیمه تجربی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه گواه بود. جامعه آماری این پژوهش افراد مراجعه کننده به کلینیک‌های روانشناسی و مشاوره منطقه ۱۱ شهر تهران در سال ۱۴۰۳ بودند. دلیل انتخاب این منطقه دسترسی آسان‌تر پژوهشگران به مراکز مشاوره و روانشناسی و نیز هماهنگی با این مراکز جهت نمونه‌گیری و پیگیری شرکت‌کنندگان در طول مطالعه بوده است. با توجه به ملاک‌های ورود به پژوهش ۳۴ نفر از زنانی که توسط مقیاس کندن [موکیتون و همکاران \(۱۹۹۵\)](#) تشخیص وسوس ممکنی را داشتند با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. همچنین، برای محاسبه دقیق‌تر حجم نمونه از نسخه ۳.۱.۹.۲ نرم‌افزار Power^{G*}، با سطح اطمینان ۹۵ درصد. و خطای برآورد کمتر از ۲ درصد استفاده شد. حجم نمونه اولیه در هر گروه ۱۵ نفر محاسبه گردید، که با احتساب احتمال افت ۱۰ درصدی، در نهایت ۱۷ نفر برای هر گروه در نظر گرفته شد. پس از نمونه‌گیری، شرکت‌کنندگان پژوهش به صورت تصادفی (قرعه‌کشی) در گروه آزمایش (۱۷ نفر) و گواه (۱۷ نفر) جایدهی شدند. معیارهای ورود به پژوهش شامل تشخیص وسوس ممکنی توسط مقیاس مربوطه، عدم مصرف داروهای روانپزشکی، دامنه سنی ۱۸ تا ۴۰ سال، نداشتن اختلال و مشکل روانی دیگر (بررسی پرونده بیمار) بود. براساس راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، ویرایش پنجم-متن تجدید نظر شده^۱، این اختلال از سایر اختلالات مشابه مانند وسوس فکری-جبری، اختلالات خودآسیب‌رسان، و رفتارهای مرتبط، متمایز شد. در این ارزیابی، به نشانه‌های خاص وسوس ممکنی مانند احساس تنش قبل از کندن مو و تسکین پس از آن که از خصوصیات باز این اختلال است، توجه ویژه‌ای شد. غیبت بیش از دو جلسه در فرایند درمان، تشدید بیماری و دریافت سایر مداخلات روانی معیارهای خروج از پژوهش حاضر بودند.

۲-۲. روش اجرا مداخله درمانی

پس از هماهنگی‌ها و اخذ رضایت از مسئولین کلینیک‌های روانشناسی و مشاوره شهر تهران، پژوهشگران با مراجعه به کلینیک مناطق ۱۱ شهر تهران، ۳۴ خانم مبتلا به وسوس ممکنی با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به روش تصادفی با کمک قرعه‌کشی در دو گروه مساوی ۱۷ نفری شامل گروه‌های آزمایش و گواه جایگزین شدند. در ابتدا، توضیحاتی کلی به زنان داده شد و پس از و اخذ رضایت از آنها، شرکت‌کنندگان وارد پژوهش شدند. به منظور بررسی و درمان زنان مبتلا به وسوس ممکنی

از رفتاردرمانی دیالکتیکی [لینهان^۱](#) استفاده شد. [شمسودین و کانکاتی \(۲۰۲۳\)](#) با استفاده از رفتاردرمانی دیالکتیکی [لینهان](#) توانستند علائم اختلال وسوس موكنی را در بیماران کاهش دهنند. [بارانی و فولادچنگ \(۱۴۰۱\)](#) نیز در داخل کشور ایران اثربخشی این درمان را تایید کردند. پژوهشگر با کمک یک متخصص، رفتاردرمانی دیالکتیکی را طی ۸ جلسه (هر هفته دو جلسه) ۹۰ دقیقه‌ای گروهی در کلینیک خدمات روانشناسی انجام داد. در جدول شماره ۱، شرح مختصر محتوای جلسات رفتاردرمانی دیالکتیکی ارائه شده است.

جدول ۱. محتوای جلسات رفتاردرمانی دیالکتیکی ([لینهان، ۱۹۹۳](#))

جلسه	مهارت	محتوای هر جلسه
۱	مقدمه	در جلسه اول، پس از آشنایی با اهداف و قوانین، اعضاي گروه در بخش مهارت‌های هشیاری فراگير، با سه حالت ذهنی منطقی، هیجانی و خردگرا آشنا می‌شوند. به اعضاي گروه توضیح داده می‌شود که منظور از حالات ذهنی در این طرح، سه حالت ذهنی منطقی، هیجانی و خردگراست.
۲	آموزش هشیاری فراگير	در این جلسه علاوه بر تمرین حالات ذهنی جلسه قبل، به آموزش مهارت‌های چه چیز و مهارت‌های چگونه هشیاری فراگير، شامل مشاهده، توصیف و شرکت کردن و مهارت‌های چگونه شامل اتخاذ موضع غیرقساوتی، خود ذهن آگاهی و کارآمد عمل کردن اختصاص یافت.
۳	آموزش هشیاری فراگير	مهارت‌های چه چیز و چگونه به طور عملی در گروه تمرین شد. چون این تمرین‌ها هسته مرکزی رفتاردرمانی دیالکتیکی محسوب می‌شود، بنابراین در ابتداء آموزش داده می‌شود.
۴	آموزش تنظیم هیجانی	در این جلسه علاوه بر مرور تمرین‌های جلسات قبل، به آموزش بخشی از مهارت‌های تنظیم هیجانی، شامل تعریف هیجان و مؤلفه‌های آن پرداخته شد.
۵	آموزش تنظیم هیجانی	در این جلسه بخش دیگری از مهارت‌های تنظیم هیجانی، شامل الگوی شناسایی هیجانات و برچسب زدن به آنها که منجر به افزایش توانایی کنترل کردن هیجانات می‌گردد، آموزش داده شد.
۶	آموزش تنظیم هیجانی	در این جلسه ضمن مرور مهارت‌های قبلی، به آموزش مهارت‌های پذیرش هیجان‌ها، حتی در صورت منفی بودن و آموزش مهارت‌هایی برای کاهش آسیب پذیری نسبت به هیجان‌های منفی پرداخته شد.
۷	آموزش تحمل پریشانی	در این جلسه به آموزش بخشی از مؤلفه تحمل پریشانی، یعنی راهبردهای بقا در بحران شامل: ۱) مهارت‌های پرت کردن حواس و ۲) خودآرامسازی با حواس پنج گانه پرداخته شد.
۸	آموزش تحمل پریشانی	در جلسه آخر، ضمن مرور آموزش‌های قبلی، مهارت‌های بهسازی لحظات و تکنیک سود و زیان در هنگام مواجه شدن با ناکامی یا احساس موكنی از راهبردهای بقا در بحران به صورت عملی در گروه تمرین شد؛ همچنین آموزش چگونگی تعمیم مهارت‌ها به خارج از جلسه درمان مدنظر قرار گرفت.

۲-۳. ابزارهای سنجش

۲-۳-۱. چک‌لیست جمعیت‌شناسنامه

این چک‌لیست شامل سن، وضعیت تأهل، تحصیلات، و منطقه موكنی وسوسی بود.

۲-۳-۲. مقیاس کندن مو بیمارستان ماساچوست^۱ (MGH)

این مقیاس یک ابزار خودگزارشی ۷ گویه‌ای است که به صورت ۵ گزینه‌ای نمره‌گذاری می‌شود و نمره بالا در آن نشانگر وجود اختلال وسوس ای موكنی است ([کیوتون و همکاران، ۱۹۹۵](#)). این مقیاس فراوانی فشار برای موكنی، شدت فشار، کنترل فشار، فراوانی موكنی، مقاومت در برابر موكنی، کنترل موكنی، نتش و ناراحتی را می‌سنجد. حداقل نمره قابل کسب صفر و حداکثر آن ۲۸ است. این مقیاس از پایایی درونی مناسبی برخوردار است (آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۹) و در مقایسه با آزمون‌های دیگر مثل اضطراب و افسردگی، پایایی آزمون‌بازآزمون خوبی (۰/۹۷) داشته است ([کیوتون و همکاران، ۱۹۹۵](#)). این مقیاس در نمونه بالینی ایرانی اجرا شده و آلفای کرونباخ آن ۰/۸۹ گزارش شده است ([حمید، بردبار و مرعشی، ۱۴۰۱](#)). در مطالعه حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۶ برای این مقیاس بدست آمد.

۲-۳-۳. مقیاس تحمل ابهام^۲ (MSTAT-I)

این مقیاس توسط [مکلین^۳ در سال ۱۹۹۳](#) طراحی شد. پرسشنامه تحمل ابهام نوع اول، نسخه ۲۲ گویه بود و بعدها نسخه ۱۳ گویه‌ای آن با عنوان پرسشنامه تحمل ابهام نوع دوم ساخته شد. مک لین پایایی درونی مناسبی را برای هر دو فرم گزارش کرد. پاسخ‌های شرکت‌کنندگان در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از بسیار مخالفم (۱) تا بسیار موافقم (۵) است. دامنه نمرات بین ۱۳ تا ۶۵ است که کسب نمره بالاتر در این پرسشنامه نشان دهنده تحمل ابهام بالاتر است. [مکلین \(۱۹۹۳\)](#) ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس را ۰/۸۶ گزارش کرد و روایی صوری آن را با توجه به نظرات خبران در این زمینه ۰/۷۶ به دست آورد. در داخل کشور نیز، [محمدی و همکاران \(۲۰۲۲\)](#) ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس را ۰/۸۸ به دست آوردند. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴ برای مقیاس عدم تحمل ابهام گزارش شد.

۲-۳-۴. پرسشنامه ترومای دوران کودکی^۴ (CTQ)

پرسشنامه ترومای دوران کودکی توسط [برنستین و همکاران^۵](#) با هدف تعیین ترومای و آسیب دوران کودکی طراحی شد و در سال ۱۹۹۵ نسخه دوم آن با ۵۳ مورد ارائه شد. در نهایت آخرین نسخه آزمون با ۳۴ مورد در سال ۱۹۹۸ طراحی و پیشنهاد شد. پس از تغییراتی، نسخه فعلی ۲۸ موردی که به نسخه کوتاه نیز معروف است، ساخته شد ([برنستین و همکاران، ۲۰۰۳](#)). پاسخ‌ها در مقیاس ۵ درجه‌ای از نوع لیکرت با توجه به فراوانی وقوع تجربیات به صورت هرگز (۱) تا همیشه (۵) مشخص می‌شود. این پرسشنامه عوامل سوء استفاده را می‌سنجد که بر اساس ۵ گویه، شامل آزار جسمی، آزار عاطفی، بی‌توجهی فیزیکی، غفلت عاطفی و سوء استفاده جنسی تنظیم شده است. در امتیازدهی، گویه‌های ۲، ۵، ۷، ۱۳، ۱۹، ۲۶ و ۲۸ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. برای هر خرده مقیاس نمره‌ای از ۵ تا ۲۵ به دست می‌آید که نمرات بالاتر نشان دهنده تجربه ترومای بیشتر دوران کودکی است. [برنستین و همکاران \(۲۰۰۳\)](#) ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه را برای ابعاد سوء استفاده عاطفی، سوء استفاده جسمی، سوء استفاده جنسی، غفلت عاطفی و غفلت جسمی به ترتیب برابر با ۰/۸۷، ۰/۸۶، ۰/۹۵، ۰/۸۹ و ۰/۷۸ گزارش کردند. همچنین، روایی هم‌زمان آن با درجه‌بندی درمانگران از میزان ترومای کودکی در دامنه ۰/۵۹ تا ۰/۷۸ گزارش شده است. پایایی این پرسشنامه با دو روش باز آزمایی و آلفای کرونباخ در محدوده ۰/۷۹ تا ۰/۹۴ گزارش شده است ([برنستین و همکاران، ۲۰۰۳](#)). [حمیدی نژاد و همکاران \(۱۴۰۲\)](#)

1. Massachusetts General Hospital Hairpulling Scale
2. Multiple Stimulus Types Ambiguity Tolerance Scale
3. McLain
4. Childhood Trauma Questionnaire
5. Bernstein et al

ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه را بین ۰/۸۰ تا ۰/۹۱ مطلوب گزارش کردند. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ نمره کل و مولفه‌های این مقیاس بین ۰/۷۹ تا ۰/۸۷ به دست آمد.

۳-۳-۵. مقیاس تسمم بیرونی^۱ (ESS)

این مقیاس یک ابزار خودگزارشی ۱۸ گویه‌ای است که توسط گروس، گیلبرت و آلان^۲ (۱۹۹۴) برای اندازه‌گیری شرم بیرونی ساخته شده و از پرسشنامه شرم درونی اقتباس شده است. هر گزینه شامل موارد مانند: «دیگران مرا در سطح خودشان نمی‌بینند» و «فکر می‌کنم دیگران می‌توانند عیوب‌های مرا بفهمند» است که با استفاده از روش لیکرت با نمره‌های ۰= هرگز، ۱= به ندرت، ۲= گاهی اوقات، ۳= اغلب، و ۴= تقریباً همیشه برای هر گزینه نمره‌گذاری می‌شود. به پاسخ‌دهندگان آموزش داده می‌شود که به احساسات بیان شده در هر گزینه براساس فراوانی پاسخ دهند. به منظور به دست آوردن نمره کلی شرم بیرونی، نمره‌های تمامی سؤال‌ها با هم جمع می‌شوند (دامنه نمرات بین ۱۸ تا ۷۲). نمرات بالاتر نشان‌دهنده سطوح بالای شرم بیرونی است. پایایی این ابزار بالا است به گونه‌ای که آلفای کرونباخ ۰/۹۲ و پایایی بازآزمایی ۵ هفته‌ای آن ۰/۹۲ گزارش شده است. این پرسشنامه همبستگی متوسط با ارزیابی منفی از ترس و همبستگی بالاتر با سایر ابزارهای اندازه‌گیری شرم در جمعیت‌های بالینی و دانشجویان داشته است (گروس و همکاران، ۱۹۹۴). حیدریان و همکاران (۱۴۰۲) ضریب آلفای این مقیاس را ۰/۹۸ گزارش کردند. در مطالعه پیش‌رو نیز ضریب آلفای ۰/۸۳ برای مقیاس شرم بیرونی به دست آمد. در این مطالعه نیز ضریب آلفای کرونباخ مناسبی (۰/۸۷) برای این مقیاس گزارش شد.

۴-۲. روش تحلیل اطلاعات

داده‌های به دست آمده با آزمون تحلیل کوواریانس چندمتغیره^۳ توسط SPSS-27 تحلیل شدند. برای این منظور، از آزمون محدود کای با توجه به وجود حداقل ۳ فراوانی در هر سطح یا طبقه جهت مقایسه اطلاعات جمعیت‌شناختی گروه‌ها، از آزمون ناپارامتریک شاپیرو-ولک^۴ برای ارزیابی نرمال بودن توزیع فراوانی متغیرهای کمی گروه‌های آزمایش و گواه در مراحل پیش‌آزمون و پس‌آزمون استفاده شد. سطح معناداری در آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

۳. یافته‌ها

۳-۱. توصیف جمعیت‌شناختی

جدول ۲. مقایسه فراوانی اطلاعات جمعیت‌شناختی گروه آزمایش و گواه (۳۴ نفر)

متغیرها	سطوح	آزمایش	تعداد (درصد)	گواه	*مقدار P
				تعداد	
منطقه موکتی	موی سر	(۴۱/۲) ۷	(۴۱/۱) ۸	(۴۷/۱) ۸	۰/۲۶۶
	ابروها	(۳۵/۳) ۶	(۳۹/۴) ۵	(۳۹/۴) ۵	
	پلک	(۲۳/۵) ۴	(۲۳/۵) ۴	(۲۳/۵) ۴	
	دیلم	(۲۳/۵) ۴	(۱۷/۶) ۳	(۱۷/۶) ۳	
تحصیلات	کارشناسی	(۴۷/۱) ۸	(۴۷/۱) ۸	(۴۷/۱) ۸	۰/۱۹۷
	ارشد	(۲۹/۴) ۵	(۳۵/۳) ۶	(۳۵/۳) ۶	
	مجرد	(۵۲/۹) ۹	(۵۸/۸) ۱۰	(۵۸/۸) ۱۰	
تأهل	متاهل	(۴۷/۱) ۸	(۴۱/۲) ۷	(۴۱/۲) ۷	۰/۴۰۸

1. External Shame Scale
2. Goss, Gilbert & Allan
3. multivariate analysis of covariance
4. Shapiro-Wilk

*آزمون مجدد کای، $P<0.05$ اختلاف معنادار

میانگین و انحراف معیار سنی بیماران گروه آزمایش $31/48\pm 5/93$ سال و بیماران گروه گواه $30/94\pm 6/02$ سال بود. بر اساس نتایج جدول شماره ۲، نتایج آزمون مجدد کای مشخص کرد که گروههای آزمایش و گواه از نظر منطقه موکنی، تحسیلات و وضعیت تا هل تفاوت معناداری نداشتند ($P>0.05$).

۳-۲. توصیف شاخصهای پژوهش

جدول ۳. شاخصهای توصیفی نمرات پیشآزمون و پسآزمون در گروه آزمایش و گواه

متغیر	وضعيت	گروه	میانگین	انحراف استاندارد	شاپیرو-ویلک	سطح معناداری
وسواس موکنی	پیشآزمون	آزمایش	۱۷/۶۴	۲/۶۵	.۰/۱۱۵	.۰/۰۸۹
تحمل ابهام	پیشآزمون	گواه	۱۷/۳۳	۲/۰۴	.۰/۱۰۹	.۰/۰۷۴
آزار جنسی	پیشآزمون	آزمایش	۱۴/۵۱	۲/۷۱	.۰/۰۹۸	.۰/۰۶۱
آزار عاطفی	پیشآزمون	گواه	۱۷/۰۶	۲/۸۱	.۰/۱۱۶	.۰/۰۵۴
بی توجهی فیزیکی	پیشآزمون	آزمایش	۳۱/۴۷	۱/۸۴	.۰/۰۹۴	.۰/۰۵۷
غفلت عاطفی	پیشآزمون	گواه	۳۱/۵۸	۱/۸۰	.۰/۱۱۵	.۰/۰۸۳
آزار جنسی	پسآزمون	آزمایش	۳۴/۵۲	۲/۴۰	.۰/۰۸۴	.۰/۰۵۳
آزار عاطفی	پیشآزمون	گواه	۳۱/۳۵	۱/۸۰	.۰/۰۹۲	.۰/۰۷۸
بی توجهی فیزیکی	پیشآزمون	آزمایش	۱۸/۵۲	۱/۲۳	.۰/۰۹۰	.۰/۰۵۷
غفلت عاطفی	پیشآزمون	گواه	۱۸/۴۱	۱/۱۷	.۰/۱۱۷	.۰/۰۶۵
آزار عاطفی	پسآزمون	آزمایش	۱۵/۶۴	۲/۲۳	.۰/۰۷۸	.۰/۰۵۴
آزار عاطفی	پیشآزمون	گواه	۱۸/۶۴	۱/۶۹	.۰/۰۹۳	.۰/۰۶۱
آزار عاطفی	پیشآزمون	آزمایش	۱۷/۴۷	۱/۰۶	.۰/۱۱۴	.۰/۰۸۱
آزار عاطفی	پسآزمون	گواه	۱۷/۳۵	۱/۳۲	.۰/۰۸۱	.۰/۰۷۲
آزار عاطفی	پسآزمون	آزمایش	۱۴/۴۷	۱/۹۷	.۰/۰۹۵	.۰/۰۶۶
آزار عاطفی	پیشآزمون	گواه	۱۷/۵۸	۱/۰۳	.۰/۱۰۲	.۰/۰۷۹
آزار عاطفی	پیشآزمون	آزمایش	۱۹/۴۷	۱/۰۶	.۰/۰۹۹	.۰/۰۵۳
آزار عاطفی	پسآزمون	گواه	۱۹/۳۵	۱/۱۰	.۰/۰۸۶	.۰/۰۷۴
آزار عاطفی	پسآزمون	آزمایش	۱۵/۸۲	۲/۰۸	.۰/۰۷۸	.۰/۰۵۲
آزار عاطفی	پیشآزمون	گواه	۱۹/۵۸	۱/۰۱	.۰/۰۹۶	.۰/۰۶۹
آزار عاطفی	پیشآزمون	آزمایش	۱۸/۴۱	۱/۳۲	.۰/۰۹۷	.۰/۰۸۵

متغیر	وضعیت	گروه	میانگین	انحراف استاندارد	شاپیرو-ویلک	سطح معناداری
سوء استفاده جنسی شرم بیرونی	پس آزمون	گواه	۱۸/۲۹	۱/۵۵	.۰/۰۸۴	.۰/۰۵۱
	آزمایش	آزمایش	۱۵/۳۵	۲/۰۳	.۰/۰۸۸	.۰/۰۶۷
	گواه	آزمایش	۱۸/۵۲	۱/۱۹	.۰/۰۷۶	.۰/۰۵۹
	پیش آزمون	آزمایش	۲۰/۷۶	۱/۳۴	.۰/۱۱۱	.۰/۰۷۰
	گواه	آزمایش	۲۰/۸۸	۱/۲۶	.۰/۱۰۹	.۰/۰۶۲
	پس آزمون	آزمایش	۱۷/۱۸	۱/۳۲	.۰/۰۸۶	.۰/۰۵۵
	گواه	آزمایش	۲۰/۶۴	۱/۲۴	.۰/۰۸۲	.۰/۰۶۸
	پیش آزمون	آزمایش	۵۸/۸۲	۲/۰۶	.۰/۰۷۹	.۰/۰۶۲
	گواه	آزمایش	۵۸/۶۴	۲/۲۶	.۰/۱۱۶	.۰/۰۸۷
	پس آزمون	آزمایش	۵۴/۸۲	۲/۷۲	.۰/۰۹۷	.۰/۰۸۰
	گواه	آزمایش	۵۸/۸۳	۲/۰۶	.۰/۰۸۴	.۰/۰۵۳

در ادامه میانگین و انحراف استاندارد نمرات پیش آزمون-پس آزمون نمرات تحمل ابهام، ترومای دوران کودکی و شرم بیرونی زنان مبتلا به اختلال وسوس ای موكنی در گروه آزمایش و گواه در جدول شماره ۳ ارائه شده است. همچنین در این جدول نتایج آزمون شاپیرو-ویلک برای بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها در دو گروه گزارش شده است. با توجه به این جدول آماره شاپیرو-ویلک برای تمامی متغیرها معنادار نیست. لذا می‌توان نتیجه گرفت که توزیع متغیرها نرمال است ($P > 0.05$).

۳-۳. بررسی پیشفرض‌های آزمون‌های پارامتریک

برای اثربخشی رفتاردرمانی دیالکتیکی گروهی بر تحمل ابهام، ترومای دوران کودکی و شرم بیرونی زنان مبتلا به اختلال وسوس ای موكنی از تحلیل کوواریانس چندمتغیری استفاده شد. نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس متغیرهای وابسته در گروه‌ها نشان داد که واریانس تحمل ابهام ($F_{1,35} = 3/68, p = 0.064 > 0.05$)، ترومای دوران کودکی ($F_{1,35} = 123 > 0.05, p = 0.005$) و شرم بیرونی ($F_{1,35} = 2/74, p = 0.09 > 0.05$) در گروه‌ها برابر است. نتایج آزمون باکس برای بررسی ماتریس کوواریانس متغیرهای وابسته دو گروه برابر است ($F_{1,35} = 0.05, p = 0.539 > 0.05$). میزان معناداری آزمون باکس از $df = 27, p = 0.194 < 0.05$ بیشتر است در نتیجه این مفروضه برقرار است. همچنین نتایج آزمون خی دو بارتلت برای بررسی کرویت یا معناداری رابطه بین تحمل ابهام، ترومای دوران کودکی و شرم بیرونی نشان داد که رابطه بین آنها معنادار است ($df = 27, p = 0.05 < 0.05$). مفروضه مهم دیگر تحلیل کوواریانس چندمتغیری، همگنی ضرایب رگرسیون است. لازم به ذکر است که آزمون همگنی ضرایب رگرسیون از طریق تعامل متغیرهای وابسته و متغیر مستقل (وش مداخله) در مرحله پیش آزمون و پس آزمون مورد بررسی قرار گرفت. تعامل این پیش آزمون‌ها و پس آزمون‌ها با متغیر مستقل معنادار نبوده و حاکی از همگنی شیب رگرسیون است؛ بنابراین این مفروضه نیز برقرار است ($P > 0.05$).

۴-۴. آزمون فرضیه‌ها

با توجه به برقراری مفروضه‌های تحلیل کواریانس چندمتغیری، استفاده از این آزمون مجاز خواهد بود. در ادامه به منظور پی بردن به تفاوت گروه‌ها، تحلیل کواریانس چند متغیره انجام شد (جدول شماره ۴).

جدول ۴. نتایج تحلیل کواریانس چندمتغیری بر روی میانگین نمرات پس‌آزمون

نام آزمون	مقدار	F	آماره	سطح معناداری	اندازه اثر	توان آماری
آزمون اثر پیلای	۰/۷۲۵	۷/۱۵۷	۷	<۰/۰۰۱	۰/۷۲	۱
آزمون لامبای ویلکر	۰/۲۷۵	۷/۱۵۷	۷	<۰/۰۰۱	۰/۷۲	۱
آزمون اثر هتلینگ	۲/۶۳۷	۷/۱۵۷	۷	<۰/۰۰۱	۰/۷۲	۱
آزمون بزرگ‌ترین ریشه روی	۲/۶۳۷	۷/۱۵۷	۷	<۰/۰۰۱	۰/۷۲	۱

با توجه به جدول شماره ۴، نتایج حاکی از تأثیر متغیر مستقل بر متغیرهای وابسته بود؛ به عبارت دیگر گروه‌های آزمایش و گواه حداقل در یکی از تحمل ابهام، ترومای دوران کودکی و شرم بیرونی تفاوت معناداری دارند که با توجه به اندازه اثر محاسبه شده، ۷۲ درصد از کل واریانس‌های گروه آزمایش و گواه ناشی از اثر متغیر مستقل است. همچنین توان آماری آزمون برابر با ۱ است که دلالت بر کفايت حجم نمونه است. اما برای تشخيص اينکه در کدام حیطه‌ها تفاوت معنادار است، از آزمون تحلیل کواریانس تک متغیری استفاده شد که نتایج آن در جدول شماره ۵ گزارش شده است.

جدول ۵. نتایج حاصل از تحلیل کواریانس تک متغیری بر روی میانگین نمره‌های پس‌آزمون متغیرهای وابسته در گروه آزمایش و گواه

متغیرها	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره F	معناداری	اندازه اثر
تحمل ابهام	۸۴/۹۶۵	۱	۸۴/۹۶۵	۴۷/۶۷	<۰/۰۰۱	۰/۶۵
آزار جسمی	۸۳/۲۷۹	۱	۸۳/۲۷۹	۳۰/۰۴	<۰/۰۰۱	۰/۵۴
آزار عاطفی	۹۰/۰۸۳	۱	۹۰/۰۸۳	۳۰/۷۸	<۰/۰۰۱	۰/۵۵
بی‌توجهی فیزیکی	۱۲۱/۰۶۶	۱	۱۲۱/۰۶۶	۵۵/۳۲	<۰/۰۰۱	۰/۶۹
غفلت عاطفی	۹۲/۵۸۸	۱	۹۲/۵۸۸	۳۶/۷۴	<۰/۰۰۱	۰/۵۹
سوء استفاده جنسی	۹۰/۹۳۴	۱	۹۰/۹۳۴	۵۰/۳۴	<۰/۰۰۱	۰/۶۷
شمربیرونی	۱۳۸/۱۳۳	۱	۱۳۸/۱۳۳	۵۹/۷۱	<۰/۰۰۱	۰/۷۰

با توجه به مندرجات جدول شماره ۵، آماره F برای تحمل ابهام ($F=47/67$)، آزار جسمی ($F=30/04$)، آزار عاطفی ($F=30/78$)، بی‌توجهی فیزیکی ($F=55/32$)، غفلت عاطفی ($F=36/74$)، سوء استفاده جنسی ($F=50/34$)، و شرم بیرونی ($F=59/71$) در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است. اين يافته‌ها نشانگر آن است که بين گروه‌ها در اين متغیرها تفاوت معناداري وجود دارد. همچنین با توجه به اندازه اثر محاسبه شده ۶۵ درصد از تحمل ابهام، ۵۴ درصد از آزار جسمی، ۵۵ درصد از آزار عاطفی، ۶۹ درصد از بی‌توجهی فیزیکی، ۵۹ درصد از غفلت عاطفی، ۶۷ درصد از سوء استفاده جنسی و ۷۰ درصد از شرم بیرونی ناشی از تأثیر متغیر مستقل بوده است؛ در نتيجه می‌توان بيان کرد که رفتاردرمانی دیالکتیکی به طور معناداری باعث افزایش تحمل ابهام و کاهش ترومای دوران کودکی و شرم بیرونی زنان مبتلا به اختلال وسوسات موکنی شده است.

۴. بحث و نتيجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی رفتاردرمانی دیالکتیکی گروهی بر تحمل ابهام، ترومای دوران کودکی و شرم بیرونی زنان مبتلا به اختلال وسوسات موکنی انجام شد. نتایج مطالعه حاضر نشان داد زنان مبتلا به اختلال وسوسات موکنی پس از دریافت رفتاردرمانی دیالکتیکی نمرات بالاتری را در تحمل ابهام گزارش کردند. اين يافته‌ها در راستاي مطالعات انجام شده توسيع [ویتون](#)

و وارد، ۲۰۲۰؛ ناول و اولادونجی، ۲۰۲۳؛ پاسکوال-ورا و همکاران، ۲۰۲۱؛ هیلمن و همکاران، ۲۰۲۲؛ ویلیامز و لوینسون، ۲۰۲۱

قرار دارد. این نتایج نشان‌دهنده تأثیر مثبت رفتاردرمانی دیالکتیکی بر بهبود توانایی این افراد در مواجهه با شرایط نامشخص و استرس‌زا است، که به عنوان یکی از عوامل کلیدی در بروز و تشید و سوساس موکنی شناخته می‌شود.

در تبیین نتایج به دست آمده می‌توان اذعان داشت، در اختلال و سوساس موکنی، افراد تمایل دارند به صورت افراطی به کندن مو به عنوان راهی برای کاهش اضطراب یا استرس پاسخ دهند. این رفتار به نوعی راهبرد اجتنابی برای مقابله با احساسات ناخوشایند و عدم تحمل ابهام است. با دریافت رفتاردرمانی دیالکتیکی، این افراد مهارت‌هایی را می‌آموزنند که می‌توانند به افزایش تحمل ابهام و پذیرش شرایط نامطمئن کمک کند، بدون اینکه به رفتارهای آسیب‌زا مانند کندن مو متولّ شوند. افزایش تحمل ابهام ممکن است ناشی از تقویت توانایی افراد در تنظیم هیجانات و افزایش پذیرش موقعیت‌های استرس‌زا از طریق مهارت‌های ذهن‌آگاهی باشد. این مهارت‌ها به مراجعت کمک می‌کنند تا بدون قضاوت و واکنش سریع، با احساسات و افکار خود مواجه شوند و در نتیجه، نیاز به استفاده از رفتارهای مخرب کاهش می‌یابد. رفتاردرمانی دیالکتیکی به عنوان یک روش درمانی شامل تکنیک‌های متنوعی مانند آموزش مهارت‌های تنظیم هیجان، آگاهی و ذهن‌آگاهی، و مهارت‌های ارتباطی است. این تکنیک‌ها به بیماران کمک می‌کند تا به شیوه‌ای مؤثرتر با مشکلات خود مواجه شوند و به کاهش اضطراب و تنفس ناشی از عدم قطعیت کمک کنند (شمسمودین و کاننکاتنی، ۲۰۲۳).

به‌ویژه، مهارت‌های ذهن‌آگاهی در رفتاردرمانی دیالکتیکی به بیماران می‌آموزد تا بدون قضاوت و با توجه به لحظه‌حال به موقعیت‌های دشوار نگاه کنند که می‌توانند به بهبود تحمل ابهام کمک کند (فرانزیو، و همکاران، ۲۰۱۷). مهارت‌های تنظیم هیجان و آگاهی در رفتاردرمانی دیالکتیکی به بیماران کمک می‌کنند تا با احساسات و افکار منفی خود به شکل سازنده‌تری برخورد کنند (هیلمن و همکاران، ۲۰۲۲). این مهارت‌ها به طور خاص می‌توانند به افزایش تحمل ابهام منجر شود، زیرا به بیماران کمک می‌کند تا با استرس و اضطراب ناشی از عدم قطعیت به طور مؤثرتر مقابله کنند. علاوه بر این، مهارت‌های ارتباطی در رفتاردرمانی دیالکتیکی به بیماران کمک می‌کند تا روابط خود را بهبود بخشنند و در موقعیت‌های اجتماعی با اعتماد به نفس بیشتری عمل کنند، که می‌تواند به تقویت احساس کنترل و کاهش اضطراب ناشی از ابهام کمک کند (جونز و همکاران، ۲۰۱۸). افزایش تحمل ابهام در بیماران مبتلا به اختلال و سوساس موکنی پس از درمان رفتاردرمانی دیالکتیکی می‌تواند به معنای بهبود در عملکرد روزمره و کاهش علائم مرتبط با اختلال باشد. این بهبود ممکن است به طور مستقیم بر کیفیت زندگی بیماران تأثیر بگذارد و به آنها امکان دهد تا با مشکلات و چالش‌های زندگی به شیوه‌ای سازنده‌تر و مؤثرتر روبرو شوند (بودینت و همکاران، ۲۰۲۱).

از دیگر سو، یافته‌های به دست آمده از این پژوهش حاکی از اثربخش بودن رفتاردرمانی دیالکتیکی در کاهش ترومای دوران کودکی (آزار جسمی، آزار عاطفی، بی‌توجهی فیزیکی، غفلت عاطفی و سوء استفاده جنسی) زنان مبتلا به وسوسات موکنی داشت. این نتایج با مطالعات انجام‌شده توسط هافتون و همکاران، ۲۰۱۶؛ اوزتین و همکاران، ۲۰۱۵؛ کروی و همکاران، ۲۰۲۳؛ دستری و همکاران، ۲۰۲۱ همسو بود.

در واقع این درمان با تغییر نحوه پردازش تجربیات تروماییک در ذهن، به کاهش اثرات ترومای دوران کودکی کمک می‌کند. این درمان با تقویت مهارت‌های تنظیم هیجان، به افراد یاد می‌دهد که پاسخ‌های هیجانی شدید و واکنش‌های خودکار به خاطرات آزاردهنده را کاهش دهند. همچنین با ایجاد تحمل بیشتر در برابر احساسات ناخوشایند و آموزش راهبردهای مقابله‌ای سالم، افراد را از الگوهای اجتنابی مانند سرکوب یا انکار دور می‌کند. به این ترتیب، رفتاردرمانی دیالکتیکی نه تنها به کاهش شدت علائم مرتبط با ترومای گذشته کمک می‌کند، بلکه فرآیند بازسازی شناختی و هیجانی را تسهیل می‌کند تا فرد بتواند تجربیات آسیب‌زا را بهتر پردازش و ادغام کند. به عبارتی دیگر، با استفاده از تکنیک‌های پذیرش، تنظیم هیجانی، مهارت‌های

بین فردی و تقویت خودپنداره، رفتاردرمانی دیالکتیکی به کاهش تأثیرات ترومای دوران کودکی، بهبود کیفیت زندگی و کاهش علائم اختلال وسوس اموکنی کمک کرده است. رفتاردرمانی دیالکتیکی با ارائه استراتژی‌های مؤثر برای تنظیم هیجانات و پذیرش احساسات دشوار، به بیماران کمک کرد تا با خشم‌های ناشی از آزار جسمی و عاطفی دوران کودکی بهتر کنار بیایند. تمرکز ذهن و مهارت‌های پذیرش در رفتاردرمانی دیالکتیکی به بیماران کمک کرد تا احساسات منفی مرتبط با این آزارها را به طور مؤثرتر مدیریت کنند ([Bent و Riznar, ۲۰۲۴](#)).

رفتاردرمانی دیالکتیکی با تقویت مهارت‌های روابط بین‌فردی و خودپذیری، به کاهش اثرات بی‌توجهی فیزیکی و غفلت عاطفی کمک کرد. این مهارت‌ها به زنان دارای وسوس اموکنی کمک کرد تا احساس تعلق و ارزشمندی را در روابط خود تجربه کنند، که می‌تواند به کاهش اثرات منفی غفلت عاطفی و بی‌توجهی فیزیکی منجر شود ([کروی و همکاران, ۲۰۲۳](#)). رفتاردرمانی دیالکتیکی با ارائه فضای امن برای پردازش تجربیات دشوار و آموزش مهارت‌های مقابله‌ای، به دختران کمک کرد تا با تأثیرات منفی سوء استفاده جنسی کنار بیایند. مهارت‌های پردازش احساسات و پذیرش در رفتاردرمانی دیالکتیکی به بیماران این امکان را داد که با این تجربیات به شیوه‌ای سالم‌تر و سازگارانه‌تر برخورد کنند ([سابرآ و همکاران, ۲۰۲۴](#)). همچنین، با استفاده از تکنیک‌های رفتاردرمانی دیالکتیکی، بیماران می‌آموزند که خود را به طور مثبت‌تری ببینند و به خودپندارهای سالم‌تر دست یابند. این تقویت در خودپذیری و عزت نفس به کاهش تأثیرات منفی ترومای دوران کودکی کمک می‌کند و باعث می‌شود بیماران با احساسات منفی و تجربیات دردناک گذشته خود به شیوه‌ای سازگارانه‌تر برخورد کنند ([فرهات و همکاران, ۲۰۲۰](#)). تکنیک‌های پذیرش در رفتاردرمانی دیالکتیکی به بیماران کمک می‌کند تا احساسات گناه و شرم ناشی از ترومای دوران کودکی را پذیرند و با آنها به طور مؤثرتری کنار بیایند. کاهش این احساسات منفی باعث بهبود کیفیت زندگی و سلامت روانی بیماران دچار وسوس اموکنی می‌شود ([شاره، ۲۰۱۸](#)).

از طرفی دیگر، نتایج این پژوهش مشخص کرد رفتاردرمانی دیالکتیکی به صورت معناداری موجب کاهش شرم بیرونی زنان دچار وسوس اموکنی می‌شود. این یافته‌ها در راستای مطالعات [لاوینگ و همکاران, ۲۰۲۳](#); [بوتسی و همکاران, ۲۰۱۶](#); [آرورا و همکاران, ۲۰۲۰](#); [سیزنتاگوتایی و همکاران, ۲۰۲۰](#) قرار داشت.

رفتاردرمانی دیالکتیکی می‌تواند به کاهش شرم بیرونی در زنان مبتلا به وسوس اموکنی کمک کند، زیرا این درمان به افراد می‌آموزد که هیجانات منفی مانند شرم را به شیوه‌ای سازنده مدیریت کنند. رفتاردرمانی دیالکتیکی با استفاده از تکنیک‌هایی مانند ذهن‌آگاهی و پذیرش بدون قضاوت، به مراجعت کمک می‌کند تا خود را به شکلی مهرban تر و کمتر انتقادی ببینند. همچنین، با تقویت مهارت‌های تنظیم هیجان و افزایش تحمل پریشانی، فرد می‌آموزد که به جای ترس از ارزیابی منفی دیگران، با موقعیت‌های ناراحت‌کننده به شیوه‌ای منطقی و متعادل برخورد کند، که این امر به کاهش تجربه شرم بیرونی منجر می‌شود. شرم بیرونی به عنوان یکی از عوامل کلیدی در بروز و تشديد اختلالات روان‌شناختی، به شدت با خودپنداره منفی و ترس از قضاوت دیگران مرتبط است. رفتاردرمانی دیالکتیکی با استفاده از تکنیک‌های خاص خود در زمینه‌های پذیرش، تعییر، و مهارت‌های بین‌فردی، به بیماران کمک کرده است تا با احساسات شرم‌آور و منفی خود به شیوه‌ای سازگارانه‌تر و مؤثرتر برخورد کنند ([فرانزیو و همکاران, ۲۰۱۷](#)). یکی از تکنیک‌های کلیدی رفتاردرمانی دیالکتیکی، مهارت پذیرش است که به بیماران کمک می‌کند تا با احساسات و تجربیات منفی خود به شیوه‌ای غیرقضاياً و بدون مقاومت مواجه شوند ([شمسودین و کاننکانتی, ۲۰۲۳](#)).

در مورد شرم بیرونی، پذیرش به بیماران کمک می‌کند تا احساسات شرم‌آور خود را به عنوان بخشی از تجربه انسانی پذیرند و از تلاش برای انکار یا سرکوب آنها پرهیز کنند. این روش به کاهش احساس شرم و بهبود خودپذیری کمک می‌کند ([کیوتون و همکاران, ۲۰۱۰](#)). رفتاردرمانی دیالکتیکی همچنین به زنان دارای وسوس اموکنی آموزش می‌دهد که چگونه تعییرات مثبت در رفتار و تفکر خود ایجاد کنند. این تعییرات شامل استفاده از مهارت‌های مقابله‌ای برای مدیریت احساسات منفی و بهبود روابط

بین فردی است ([لاوینگ و همکاران، ۲۰۲۳](#)). با کاهش شرم بیرونی و بهبود مهارت‌های ارتباطی، بیماران قادر به ایجاد روابط سالم‌تر و کاهش احساسات منفی ناشی از قضاوت دیگران هستند ([جونز و همکاران، ۲۰۱۸](#)). رفتاردرمانی دیالکتیکی با تمرکز بر تقویت عزت نفس و بهبود خودپنداره، به کاهش شرم بیرونی کمک می‌کند. با تقویت مهارت‌های خودپذیری و افزایش اعتماد به نفس، بیماران قادر به مقابله با تأثیرات منفی قضاوت دیگران و احساسات شرم‌آور هستند. این بهبود در عزت نفس می‌تواند به کاهش نگرانی‌ها و اضطراب‌های مرتبط با شرم بیرونی کمک کند ([سیزناتاگوتایی و همکاران، ۲۰۲۰](#)). همچنین، رفتاردرمانی دیالکتیکی به طور خاص بر تقویت مهارت‌های بین‌فردی تمرکز دارد که برای کاهش شرم بیرونی اهمیت زیادی دارد. بیماران با یادگیری نحوه برقراری ارتباط مؤثر و بیان نیازها و احساسات خود به شیوه‌ای سالم، قادر به کاهش احساسات شرم و انزوا هستند. این مهارت‌ها شامل گوش دادن فعل، ابراز احساسات به شیوه‌ای غیرتهدیدآمیز، و مهارت‌های حل تعارض است که به تقویت روابط اجتماعی و کاهش شرم بیرونی کمک می‌کند ([بنت و رایزنار، ۲۰۲۴](#)).

این پژوهش با محدودیت‌هایی از جمله عدم بررسی مردان، جامعه آماری محدود به شهر تهران، عدم پیگیری بلندمدت، و استفاده از پرسشنامه‌های خودگزارشی مواجه بود که ممکن است تعمیم‌پذیری و دقت نتایج را تحت تأثیر قرار دهد. همچنین، کنترل نشدن برخی متغیرهای مخدوش‌کننده مانند حمایت اجتماعی و وضعیت اقتصادی می‌تواند بر نتایج تأثیر بگذارد. برای بهبود مطالعات آینده، پیشنهاد می‌شود مطالعات با حجم نمونه بزرگ‌تر و پیگیری طولانی‌مدت انجام شوند، اثربخشی رفتاردرمانی دیالکتیکی با سایر روش‌های درمانی مقایسه شود، و پژوهش‌ها بر روی گروههای متنوع‌تری صورت گیرد تا نتایج قابل تعمیم‌تر و کاربردی‌تر باشند.

۵. ملاحظات اخلاقی

این مطالعه با رعایت اصول اخلاقی مندرج در اعلامیه هلسینکی انجام شده است. پیش از انجام مداخله، اهداف پژوهش به طور کامل و جامع برای شرکت‌کنندگان توضیح داده شد. همچنین، به منظور رعایت اصول اخلاقی و حفظ محترمانگی اطلاعات، به بیماران اطمینان داده شد که داده‌های جمع‌آوری شده صرفاً به صورت گروهی تحلیل خواهد شد. علاوه بر این، تمامی دستورالعمل‌های کمیته اخلاق در انتشار به‌طور دقیق رعایت شده است.

۶. سپاسگزاری

بدین‌وسیله از تمامی شرکت‌کنندگان پژوهش که با صرف وقت و انرژی خود به ما در جمع‌آوری داده‌های موردنیاز یاری رساندند، صمیمانه تشکر می‌کنیم. همچنین از مراکز درمانی که ما را در جذب افراد مبتلا به اختلال وسوسات ممکنی همراهی کردند، سپاسگزاریم. قدردانی ویژه‌ای نیز از اساتید و متخصصانی داریم که با نظرات سازنده خود مسیر این پژوهش را هموار کردند. این تلاش، بدون حمایت و همراهی شما عزیزان ممکن نبود.

۷. حمایت مالی

این پژوهش بدون حمایت مالی انجام شده است.

۸. تعارض منافع

هیچگونه تعارض منافعی بین نویسنندگان گزارش نشده است.

منابع

بارانی، ح؛ فولاد چنگ، م. (۱۴۰۱). اثربخشی آموزش مهارت‌های رفتار درمانی دیالکتیکی بر نشانه‌های اضطراب و افسردگی دانش‌آموزان. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روانشناسی*، ۱۳(۱)، ۲۸۷-۳۰۴.

<https://doi.org/10.22059/japr.2022.311088.643658>

باقری شیخانگفشه، ف؛ رضازاده خلخالی، ف؛ صوابی نیری، و؛ ذوالفارنیا، مریم؛ میکلانی، ن. (۱۴۰۳). اثربخشی طرحواره درمانی بر نشخوار فکری، افسردگی و کارکرد شخصیت زبان مبتلا مبتلا به پرخوری عصبی. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روانشناسی*، ۱۵(۳)، ۲۳-۴۰.

<https://doi.org/10.22059/japr.2024.363123.644695>

حمدید، ن؛ بردبار، م؛ مرعشی، س.ع. (۱۴۰۱). اثربخشی درمان شناختی رفتاری همراه با وارونه سازی عادت بر کیفیت زندگی و نشانه‌های اختلال وسوسات مونکنی. *مجله پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز*، ۴۴(۲)، ۱۱۶-۱۲۶.

<https://doi.org/10.34172/mj.2022.021>

حمدیدی نژاد، ن؛ دولتشاهی، ب؛ باقری، ف. (۱۴۰۲). پیش‌بینی رفتارهای آشفته خودرن بر اساس کمالگرایی و ترومای دوران کودکی: ارائه مدل تبیینی با نقش میانجی شرم درونی شده. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روانشناسی*، ۱۴(۳)، ۲۳۹-۲۵۶.

<https://doi.org/10.22059/japr.2023.332315.644044>

حیدریان، س؛ مهرابی زاده هنرمند، م؛ دادوی، ا؛ امیدیان، م. (۱۴۰۲). رابطه علی شرم بیرونی، خودانتقادی و ترس از شفقت به خود با خودجرحی در میان دانشجویان: نقش میانجی گر افسردگی و درگیری عاطفی خانواده. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روانشناسی*، ۱۴(۴)، ۱۱۳-۱۳۱.

<https://doi.org/10.22059/japr.2023.335304.644119>

References

- Aurora, S. T., Diana-Mirela, N., & Miu, A. C. (2020). Shame in Anxiety and Obsessive-Compulsive Disorders. *Current Psychiatry Reports*, 22(4), 1-9. <https://doi.org/10.1007/s11920-020-1142-9>
- American Psychiatric Association, D. S. M. T. F., & American Psychiatric Association, D. S. (2022). Diagnostic and statistical manual of mental disorders: Text Revision Dsm-5-tr. Washington, DC: American Psychiatric Association. <https://doi/book/10.1176/appi.books.9780890425596>
- Aytac, H. M., Berkol, T. D., Ozarslan, Z., & Aydin, N. (2019). A common possible genetic etiology in trichotillomania and posttraumatic stress disorder comorbidity: a case report. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 20(1), 110-112. <https://doi.org/10.5455/apd.302189>
- Barani, H., & Fooladchang, M. (2022). The Efficacy of Teaching Dialectical Behavior Therapy Skills on Anxiety and Depression Symptoms in Students. *Journal of Applied Psychological Research*, 13(1), 287-304. doi: 10.22059/japr.2022.311088.643658 (In Persian)
- Bagheri Sheykhangafshe, F., Rezazadeh Khalkhali, F., Savabi Niri, V., Zolfagharnia, M., & Mikelani, N. (2024). The Efficacy of Schema Therapy on Rumination, Depression, and Personality Function of Women with Bulimia Nervosa. *Journal of Applied Psychological Research*, 15(3), 23-40. <https://doi.org/10.22059/japr.2024.363123.644695> (In Persian)
- Baudinet, J., Stewart, C., Bennett, E., Konstantellou, A., Parham, R., Smith, K., ... & Simic, M. (2021). Radically open dialectical behavior therapy adapted for adolescents: a case series. *BMC Psychiatry*, 21, 1-14. <https://doi.org/10.1186/s12888-021-03460-3>
- Bennett, L. P., & Ryznar, R. (2024). A Review of Behavioral and Pharmacological Treatments for Adult Trichotillomania. *Psychology International*, 6(2), 509-530. <https://doi.org/10.3390/psycholint6020031>
- Bernstein, D. P., Stein, J. A., Newcomb, M. D., Walker, E., Pogge, D., Ahluvalia, T., ... & Zule, W. (2003). Development and validation of a brief screening version of the Childhood Trauma Questionnaire. *Child abuse & neglect*, 27(2), 169-190. [https://doi.org/10.1016/S0145-2134\(02\)00541-0](https://doi.org/10.1016/S0145-2134(02)00541-0)
- Bottesi, G., Cerea, S., Ouimet, A. J., Sica, C., & Ghisi, M. (2016). Affective correlates of trichotillomania across the pulling cycle: findings from an Italian sample of self-identified hair pullers. *Psychiatry Research*, 246, 606-611. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2016.10.080>
- Capel, L. K., Woolley, M. G., & Twohig, M. P. (2024). Psychosocial Treatment of Trichotillomania: A Review. *Cognitive and Behavioral Practice*. <https://doi.org/10.1016/j.cbpra.2024.05.003>
- Crowe, E., Staiger, P. K., Bowe, S. J., Rehm, I., Moulding, R., Herrick, C., & Hallford, D. J. (2023). The association between trichotillomania symptoms and emotion regulation difficulties: a systematic review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 346, 88-99. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2023.11.010>

- Destree, L., Brierley, M. E. E., Albertella, L., Jobson, L., & Fontenelle, L. F. (2021). The effect of childhood trauma on the severity of obsessive-compulsive symptoms: A systematic review. *Journal of psychiatric research*, 142, 345-360. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2021.08.017>
- Farhat, L. C., Olfson, E., Nasir, M., Levine, J. L., Li, F., Miguel, E. C., & Bloch, M. H. (2020). Pharmacological and behavioral treatment for trichotillomania: An updated systematic review with meta-analysis. *Depression and anxiety*, 37(8), 715-727. <https://doi.org/10.1002/da.23028>
- Francazio, S. K., Murphy, Y. E., & Flessner, C. A. (2017). Psychological treatment of trichotillomania. *The Wiley handbook of obsessive-compulsive disorders*, 2, 1009-1022. <https://doi.org/10.1002/9781118890233.ch57>
- Gorgulu, S. A. (2020). Trichotillomania treatment based on trauma: Case report. *Archives of Clinical and Medical Case Reports*, 4(1), 158-163. <https://doi.org/10.26502/acmcr.96550181>
- Goss, K., Gilbert, P., & Allan, S. (1994). An exploration of shame measures—I: The other as Shamer scale. *Personality and Individual Differences*, 17(5), 713-717. [https://doi.org/10.1016/0191-8869\(94\)90149-X](https://doi.org/10.1016/0191-8869(94)90149-X)
- Grant, J. E., Collins, M., Chamberlain, S. R., & Chesivoir, E. (2024). Disorders of impulsivity in trichotillomania and skin picking disorder. *Journal of Psychiatric Research*, 170, 42-46. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2023.12.011>
- Grant, J. E., Dougherty, D. D., & Chamberlain, S. R. (2020). Prevalence, gender correlates, and comorbidity of trichotillomania. *Psychiatry Research*, 288, 112948. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.112948>
- Gray, E., Sweller, N., & Boag, S. (2024). Child Abuse and Neglect and Obsessive–Compulsive Personality Traits: Effects of Attachment, Intolerance of Uncertainty, and Metacognition. *Journal of Child & Adolescent Trauma*, 1-21. <https://doi.org/10.1007/s40653-024-00644-3>
- Hamid, N., Bordbar, M., & Marashy, S. A. (2022). The effectiveness of habit reversal training with cognitive behavior therapy on quality of life and symptoms of trichotillomania patients. *Medical Journal of Tabriz University of Medical Sciences*, 44(2), 116-126. <https://doi.org/10.34172/mj.2022.021> (In Persian)
- Hamidinejad, N., Dolatshahi, B., & Bagheri, F. (2023). Predicting Disordered Eating Behaviors Based on Perfectionism and Childhood Trauma: Presenting an Explanatory Model with Mediated Role of Internalized Shame. *Journal of Applied Psychological Research*, 14(3), 239-256. <https://doi.org/10.22059/japr.2023.332315.644044> (In Persian)
- Heydarian, S., Mehrabizadeh Honarmand, M., Davoudi, I., & Omidian, M. (2023). The Causal Relationship between External Shame, Self-Criticism and Fear of Self-Compassion and Self-Injury in Students: The Mediating Role of Depression and Family Emotional Involvement. *Journal of Applied Psychological Research*, 14(4), 113-131. <https://doi.org/10.22059/japr.2023.335304.644119> (In Persian)
- Hillman, S. R., Lomax, C. L., Khaleel, N., Smith, T. R., & Gregory, J. D. (2022). The roles of intolerance of uncertainty, anxiety sensitivity and distress tolerance in hoarding disorder compared with OCD and healthy controls. *Behavioural and cognitive psychotherapy*, 50(4), 392-403. <https://doi.org/10.1017/S1352465822000108>
- Houazene, S., Aardema, F., Leclerc, J. B., & O'Connor, K. (2021). The role of self-criticism and shame in body-focused repetitive behaviour symptoms. *Behaviour Change*, 38(1), 10-24. <https://doi.org/10.1017/bec.2020.16>
- Houghton, D. C., Balsis, S., Stein, D. J., Compton, S. N., Twohig, M. P., Saunders, S. M., ... & Woods, D. W. (2015). Examining DSM criteria for trichotillomania in a dimensional framework: Implications for DSM-5 and diagnostic practice. *Comprehensive Psychiatry*, 60, 9-16. <https://doi.org/10.1016/j.comppsych.2015.04.011>
- Houghton, D. C., Mathew, A. S., Twohig, M. P., Saunders, S. M., Franklin, M. E., Compton, S. N., ... & Woods, D. W. (2016). Trauma and trichotillomania: A tenuous relationship. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 11, 91-95. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2016.09.003>
- Jones, G., Keuthen, N., & Greenberg, E. (2018). Assessment and treatment of trichotillomania (hair-pulling disorder) and excoriation (skin picking) disorder. *Clinics in dermatology*, 36(6), 728-736. <https://doi.org/10.1016/j.jcldermatol.2018.08.008>

- Keuthen, N. J., O'Sullivan, R. L., Ricciardi, J. N., Shera, D., Savage, C. R., Borgmann, A. S., ... & Baer, L. (1995). The Massachusetts General Hospital (MGH) hairpulling scale: 1. development and factor analyses. *Psychotherapy and Psychosomatics*, 64(3-4), 141-145. <https://doi.org/10.1159/000289003>
- Keuthen, N. J., Rothbaum, B. O., Welch, S. S., Taylor, C., Falkenstein, M., Heekin, M., ... & Jenike, M. A. (2010). Pilot trial of dialectical behavior therapy-enhanced habit reversal for trichotillomania. *Depression and anxiety*, 27(10), 953-959. <https://doi.org/10.1002/da.20732>
- Keuthen, N. J., Rothbaum, B. O., Fama, J., Altenburger, E., Falkenstein, M. J., Sprich, S. E., ... & Welch, S. S. (2012). DBT-enhanced cognitive-behavioral treatment for trichotillomania: A randomized controlled trial. *Journal of Behavioral Addictions*, 1(3), 106-114. <https://doi.org/10.1556/jba.1.2012.003>
- Keuthen, N. J., Rothbaum, B. O., Falkenstein, M. J., Meunier, S., Timpano, K. R., Jenike, M. A., & Welch, S. S. (2011). DBT-enhanced habit reversal treatment for trichotillomania: 3-and 6-month follow-up results. *Depression and anxiety*, 28(4), 310-313. <https://doi.org/10.1002/da.20778>
- Knowles, K. A., & Olatunji, B. O. (2023). Intolerance of uncertainty as a cognitive vulnerability for obsessive-compulsive disorder: A qualitative review. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 30(3), 317–330. <https://doi.org/10.1037/cps0000150>
- Laving, M., Foroni, F., Ferrari, M., Turner, C., & Yap, K. (2023). The association between OCD and Shame: A systematic review and meta-analysis. *British journal of clinical psychology*, 62(1), 28-52. <https://doi.org/10.1111/bjc.12392>
- Linehan, M. M. (1993). Skills training manual for treating borderline personality disorder. New York: Guilford.
- Mackay, C. E. (2023). Trichotillomania: a perspective synthesised from neuroscience and lived experience. *BMJ mental health*, 26(1), e300795. <https://doi.org/10.1136/bmjment-2023-300795>
- McHugh, S. A., & Gold, A. L. (2024). Be curious, not judgmental: A DBT emotion regulation handout for changing unwanted emotions. *The Brown University Child and Adolescent Behavior Letter*, 40(10), 1-5. <https://doi.org/10.1002/cbl.30815>
- McLain, D. L. (1993). The MSTAT-I: A new measure of an individual's tolerance for ambiguity. *Educational and psychological measurement*, 53(1), 183-189. <https://doi.org/10.1177/0013164493053001020>
- Mohammadi, H., Afshar-Zanjani, H., Goli, F., Kashtli, A. H., & Abolmaali, K. (2022). Role of Traumatic Events and Motivational Structure in Ambiguity Tolerance of Irritable Bowel Syndrome. *Middle East Journal of Digestive Diseases*, 14(4), 452. <https://doi.org/10.34172/mejdd.2022.307>
- Nisyraiou, A., Simou, M., & Simos, G. (2024). A Cross-Sectional Study of How Harm Avoidance, Incompleteness and Intolerance of Uncertainty Contribute to Obsessive–Compulsive Disorder in University Students. *Psychiatry International*, 5(1), 121-133. <https://doi.org/10.3390/psychiatryint5010009>
- Noble, C. M., Gnilka, P. B., Ashby, J. S., & McLaulin, S. E. (2017). Perfectionism, shame, and trichotillomania symptoms in clinical and nonclinical samples. *Journal of Mental Health Counseling*, 39(4), 335-350. <https://doi.org/10.17744/mehc.39.4.05>
- Özten, E., Sayar, G. H., Eryılmaz, G., Kağan, G., İşık, S., & Karamustafaloğlu, O. (2015). The relationship of psychological trauma with trichotillomania and skin picking. *Neuropsychiatric disease and treatment*, 1203-1210. <https://doi.org/10.2147/NDT.S79554>
- Pascual-Vera, B., Belloch, A., Ghisi, M., Sica, C., & Bottesi, G. (2021). To achieve a sense of rightness: The joint role of Not Just Right Experiences and Intolerance of Uncertainty in Obsessive-Compulsive Disorder. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 29, 100627. <https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2021.100627>
- Pinciotti, C. M., Riemann, B. C., & Abramowitz, J. S. (2021). Intolerance of uncertainty and obsessive-compulsive disorder dimensions. *Journal of Anxiety Disorders*, 81, 102417. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2021.102417>
- Phillips, K. A., Rodriguez, C. I., Harding, K. J., Fallon, B. A., & Stein, D. J. (2024). Obsessive-Compulsive Disorder Related Disorders: Hypochondriasis, Hoarding Disorder, Olfactory Reference Disorder, Body Dysmorphic Disorder, Trichotillomania, Excoriation Disorder. In Tasman's Psychiatry (pp. 2153-2196). Cham: Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-51366-5_24

- Piras, F., & Spalletta, G. (2020). Childhood trauma in obsessive-compulsive disorder. *Childhood Trauma in Mental Disorders: A Comprehensive Approach*, 287-312. https://doi.org/10.1007/978-3-030-49414-8_14
- Roos, A., Fouche, J. P., Stein, D. J., & Lochner, C. (2023). Structural brain network connectivity in trichotillomania (hair-pulling disorder). *Brain Imaging and Behavior*, 17(4), 395-402. <https://doi.org/10.1007/s11682-023-00767-5>
- Sabra, M. A. A., Al Kalaldeh, M., Alnaeem, M. M., & Zyoud, A. H. (2024). The Efficacy of Using Psychotherapy Interventions to Minimize Symptoms of Trichotillomania and Trichophagia: A Scoping Review. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 54(2), 143-154. <https://doi.org/10.1007/s10879-023-09604-8>
- Shamsudeen, S., & Kannekanti, P. (2023). Dialectical behaviour therapy enhanced habit reversal training: A clinical case of childhood-onset trichotillomania in an adult with impulsive personality features. *Clinical Case Studies*, 22(5), 468-483. <https://doi.org/10.1177/15346501231189552>
- Shareh, H. (2018). A preliminary investigation of metacognitive therapy and habit reversal as a treatment for trichotillomania. *Behavioural and cognitive psychotherapy*, 46(1), 1-20. <https://doi.org/10.1017/S1352465817000546>
- Snorrason, I., Ricketts, E. J., Stein, A. T., Thamrin, H., Lee, S. J., Goldberg, H., ... & Björgvinsson, T. (2022). Sex differences in age at onset and presentation of trichotillomania and trichobezoar: a 120-year systematic review of cases. *Child Psychiatry & Human Development*, 1-7. <https://doi.org/10.1007/s10578-020-01117-y>
- Szentágotai-Tătar, A., Nechita, D. M., & Miu, A. C. (2020). Shame in anxiety and obsessive-compulsive disorders. *Current Psychiatry Reports*, 22, 1-9. <https://doi.org/10.1007/s11920-020-1142-9>
- Thomson, H. A., Farhat, L. C., Olfson, E., Levine, J. L., & Bloch, M. H. (2022). Prevalence and gender distribution of trichotillomania: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Psychiatric Research*, 153, 73-81. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2022.06.058>
- Weingarden, H., & Renshaw, K. D. (2015). Shame in the obsessive-compulsive related disorders: A conceptual review. *Journal of Affective Disorders*, 171, 74-84. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2014.09.010>
- Wheaton, M. G., & Ward, H. E. (2020). Intolerance of uncertainty and obsessive-compulsive personality disorder. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 11(5), 357. <https://doi.org/10.1037/per0000396>
- Williams, B. M., & Levinson, C. A. (2021). Intolerance of uncertainty and maladaptive perfectionism as maintenance factors for eating disorders and obsessive-compulsive disorder symptoms. *European Eating Disorders Review*, 29(1), 101-111. <https://doi.org/10.1002/erv.2807>
- Wilton, E. P., Flessner, C. A., Brennan, E., Murphy, Y., Walther, M., Garcia, A., ... & Freeman, J. B. (2020). A neurocognitive comparison of pediatric obsessive-compulsive disorder and trichotillomania (hair-pulling disorder). *Journal of Abnormal Child Psychology*, 48, 733-744. <https://doi.org/10.1007/s10802-020-00627-6>

The Effectiveness of Group Dialectical Behavior Therapy on Tolerance of Ambiguity, Childhood Trauma, and External Shame in Women with Trichotillomania Disorder

Extended Abstract

Aim

Trichotillomania is a psychological disorder characterized by repeatedly pulling body hair, particularly from the scalp, eyebrows, and eyelashes (Roos et al., 2023). This behavior results in hair loss, thinning, or bald patches in specific areas and can have significant psychological and social effects on the individual (Wilton et al., 2020). In the latest classification by the American Psychiatric Association (2013), this disorder is categorized under obsessive-compulsive and related disorders. Similar to obsessive-compulsive disorder (OCD), trichotillomania involves repetitive and irresistible behaviors. In OCD, these behaviors are often performed to reduce anxiety, whereas in trichotillomania, hair-pulling can lead to temporary relief or a sense of calm (Snorrason et al., 2022). Both disorders involve a cycle of obsession and compulsion, where an individual first feels tension or anxiety and then performs an action (like hair-pulling) to alleviate this tension temporarily (Grant, Dougherty & Chamberlain, 2020). Unlike many compulsive behaviors in OCD that are driven by repetitive thoughts, hair-pulling in trichotillomania is not always associated with obsessive thoughts; this behavior can occur automatically and without the individual's full awareness (Thomson et al., 2022). This study aimed to determine the effectiveness of group Dialectical Behavior Therapy (DBT) on ambiguity tolerance, childhood trauma, and external shame in women with Trichotillomania.

Methodology

The present study employed a quasi-experimental design with a pre-test and post-test approach, featuring a control group. The statistical population consisted of individuals referred to psychology and counseling clinics in District 11 of Tehran in 2024. Based on the inclusion criteria, 34 women diagnosed with trichotillomania by the center's psychologists were selected using convenience sampling. Sample size determination using G*Power software version 3.1.9.2 suggested 17 participants per group. After sampling, participants were randomly assigned (through lottery) into the experimental group (17 participants) and the control group (17 participants). Inclusion criteria included a diagnosis of trichotillomania, no use of psychiatric medications, an age range of 18 to 40 years, and no other psychological disorders (as confirmed by patient records). Exclusion criteria were missing more than two therapy sessions, worsening of trichotillomania symptoms, and receiving other psychological interventions. After coordinating with and obtaining consent from clinic officials, researchers visited psychology and counseling clinics in District 11 of Tehran to select 34 women with trichotillomania through convenience sampling, randomly assigning them into two equal groups of 17 participants each.

The groups were assessed using the Massachusetts General Hospital Hairpulling Scale (MGH), the Multiple Stimulus Types Ambiguity Tolerance Scale (MSTAT-I), the Childhood Trauma Questionnaire (CTQ), and the External Shame Scale (ESS). Participants were provided with a general overview of the study, and after obtaining their consent, they were enrolled. DBT, as developed by Linehan (1993), was used to assess and treat women with trichotillomania. The DBT sessions were conducted in groups over 8 sessions (two 90-minute sessions per week) at a psychology clinic. The data were analyzed using Multivariate Analysis of Covariance (MANCOVA) in SPSS-27. The Chi-square test compared demographic information across groups, ensuring a minimum frequency of 3 in each category. The Shapiro-Wilk test was employed to assess the normality of the frequency distribution of quantitative variables in the experimental and control groups during the pre-test and post-test phases. A significance level of 0.05 was set for all statistical tests.

Findings

The mean and standard deviation of the age of patients in the experimental group were 31.48 ± 5.93 years, and in the control group, they were 30.94 ± 6.02 years. The Chi-square test results indicated no significant differences between the experimental and control groups concerning the hair-pulling area, education, and marital status ($P > 0.05$). To evaluate the effectiveness of DBT on ambiguity tolerance, childhood trauma, and external shame in women with trichotillomania, MANCOVA was used. Levene's test showed equal variances for ambiguity tolerance, childhood trauma, and external shame across groups. Box's test confirmed the equality of covariance matrices between the experimental and control groups (Box's $M = 34.96$, $F = 0.95$, $p = 0.539$), supporting the homogeneity assumption. Bartlett's test of sphericity indicated significant relationships among the variables ($\chi^2 = 194.05$, $df = 27$, $p < 0.05$).

The results of Wilks' Lambda test indicated that the effect of the independent variable on the dependent variables was significant ($F = 7.157$, $p = 0.001$) with an effect size of 0.72, suggesting a substantial impact of the treatment on the variables studied. The statistical power of 1 also indicates a high capability of the test to detect this effect. The results of the univariate covariance analysis showed that the F-statistic was significant at the 0.001 level for ambiguity tolerance ($F = 47.67$), physical abuse ($F = 30.04$), emotional abuse ($F = 30.78$), physical neglect ($F = 55.32$), emotional neglect ($F = 36.74$), sexual abuse ($F = 50.34$), and external shame ($F = 59.71$). These findings indicate significant differences between the groups in these variables. Moreover, the calculated effect sizes revealed that 65% of the variance in ambiguity tolerance, 54% in physical abuse, 55% in emotional abuse, 69% in physical neglect, 59% in emotional neglect, 67% in sexual abuse, and 70% in external shame were attributable to the impact of the independent variable. In conclusion, it can be stated that dialectical behavior therapy significantly increased ambiguity tolerance and reduced childhood trauma and external shame in women with trichotillomania.

Conclusion

The present study investigated the effectiveness of DBT on ambiguity tolerance, childhood trauma, and external shame in women with trichotillomania. Findings showed that DBT significantly increased ambiguity tolerance and reduced childhood trauma and external shame.

Trichotillomania is often used as a coping mechanism for anxiety or stress (Baudinet et al., 2021). DBT enhances emotional regulation and mindfulness skills, allowing patients to handle uncertainty and stressful situations more effectively (Shamsudeen & Kannekanti, 2023; Francazio et al., 2017). These skills helped patients respond constructively to negative emotions and anxiety, improving ambiguity tolerance (Hillman et al., 2022; Jones et al., 2018).

DBT also provides strategies for coping with emotional scars from childhood trauma, including physical neglect and emotional abandonment, by fostering interpersonal skills and self-acceptance (Bennett & Ryznar, 2024; Crowe et al., 2023; Sabra et al., 2024). Patients learned to perceive themselves more positively and develop a healthier self-concept (Farhat et al., 2020). DBT's acceptance techniques empowered patients to manage guilt and shame associated with childhood trauma more effectively (Shareh, 2018). Moreover, DBT helped patients adopt positive behavioral changes, such as improved coping and interpersonal skills, reducing external shame (Laving et al., 2023). By enhancing self-acceptance and confidence, DBT enables patients to confront judgment and feelings of shame (Szentágótpai-Tátar et al., 2020). The therapy also strengthened communication and conflict-resolution skills, contributing to healthier social relationships (Bennett & Ryznar, 2024).

Keywords: Ambiguity Tolerance, Childhood Trauma, Dialectical Behavior Therapy (DBT), External Shame, Trichotillomania.

Ethical Considerations

This study complied with the ethical principles outlined in the Declaration of Helsinki. Before the intervention, the research objectives were fully and comprehensively explained to the participants. Additionally, to ensure ethical considerations and confidentiality, participants were assured that the collected data would be analyzed only in aggregate form. Furthermore, all relevant Committee on Publication Ethics (COPE) guidelines were strictly adhered to.

Acknowledgments and Financial Support

We sincerely thank all the participants for their time and effort in contributing to the data collection for this research. Our gratitude also extends to the healthcare centers that supported us in recruiting individuals with trichotillomania. Special appreciation goes to the professors and experts whose insightful feedback greatly enriched this study. It is worth noting that this research was conducted without receiving any financial support from any organization. This work would not have been possible without your invaluable support and collaboration.

Conflict of Interest

The authors declare no conflicts of interest related to this study.